

TRANSPORDIAMET

OÜ Dagö Trade
hiiupuu@gmail.com

Meie 04.09.2024 nr 4-1/24/697-2

92421, Hausma küla, Hiiumaa vald
Hiiumaa maakond

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lõike 1, liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lõike 1 ja 3, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 70 lõike 2 punkti 1, 4 ja 6, § 130 lõike 6 punkti 1 alusel teeb Transpordiamet OÜ Dagö Trade-ile, registrikoodiga 10754303, täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada Hiiumaa maakonnas, Hiiumaa vallas, Kalana külas, riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20–18,38, teest vasakul, riigitee kaitsevööndis omavoliline metsamaterjali ladustamine s.o EhS § 70 lg 2 punktide 1, 4 ja 6 rikkumine. Selleks teiselaldada riigitee kõrvale ladustatud metsamaterjal teise asukohta selliselt, et laadimistööd (sh metsamaterjalist hakkepuidu valmistamine) toimuks väljapool riigiteed ja riigi transpordimaad ning riigitee ja ümberladustatud metsamaterjali vahele jääks vähemalt 20 meetrit.
2. Hoiduda riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20–18,38 liiklusväliseks otstarbeks kasutamisest s.t mitte kasutada riigiteed omavoliliselt ladustatud metsamaterjali laadimiseks ja hakkepuidu valmistamiseks.
3. Koristada peale ladustatud metsamaterjali teisaldamist riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 vasakpoolne teeäärne ala (sh riigitee katastriüksus) raiejäätmest, okstest ja korrastada tee tugipeenrad ning mulded.
4. Määrake ettekirjutuse punktide 1 ja 3 täitmise (s.o metsamaterjali teisaldamise ja tee äärse ala koristamise/korrastamise) tähtajaks 7 ööpäeva s.o 12.09.2024; Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks kuupäevaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.

5. Määrame ettekirjutuse punkti 2 täitmise (s.o hoiduda riigitee loata liiklusväliseks tegevuseks kasutamisest) tähtjaks: **kuni metsamaterjali ladustamise lõpuni** riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20–18,38 tee kaitsevööndis.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär juriidilisele isikule on 450 000 eurot.

Ettekirjutuse tähtjaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgmiselt:

1. Ettekirjutuse punkti 1 täitmata jätmise korral (s.t tähtjaks metsamaterjali teisaldamata jätmisel) – **sunniraha 10 000 eurot**;
2. Ettekirjutuse punkti 2 täitmata jätmise korral (s.t riigitee loata liiklusväliseks otstarbeks kasutamisel sh teelt metsamaterjali laadimine ja hakkepuidu valmistamine) - **sunniraha 2500 eurot iga eiramise juhtumi korral**;
3. Ettekirjutuse punkti 3 täitmata jätmise korral (s.t tähtjaks teemaa koristamata ja peenarde/mullete korrastamata jätmisel) – **sunniraha 3000 eurot**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, rakendatakse sunniraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Transpordiamet on tuvastanud, et Hiiu maakonnas, Kalana külas on riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38, teest vasakule, ladustatud hakkepuidu valmistamise metsamaterjali ja ümarpuitu (edaspidi *metsamaterjal*).
- 1.2. Kõnealune metsamaterjal on ladustatud ilma teeomaniku ja kaitsevööndiga ehitise omaniku ehk Transpordiameti loata riigitee kõrvale. Materjal on ladustatud riigitee sõiduraja servast minimaalselt 3-4 m kaugusele ja paikneb osaliselt riigile kuuluval riigitee transpordimaa katastriüksusel (kinnistu number 10189350 tunnusega nr 39201:001:2792).

- 1.3. Transpordiamet on pöördunud mitme kuu jooksul materjali omaniku OÜ Dagö Trade poole palvega omanikul metsamaterjal riigitee kõrvalt eemaldada. Vaatamata Transpordiameti pöördumistele ei ole metsamaterjali omanik alustanud metsamaterjali eemaldamisega riigitee katastriüksuselt ja riigitee kaitsevööndist.
- 1.4. Metsamaterjal on ladustatud vahetult tee kõrvale, osaliselt riigi transpordimaale ning riigitee mulde servale. Materjal on tähistamata, piirab riigiteel kurvis liiklejale külgnähtavust ning võib põhjustada liiklusohu sõiduki teelt väljakaldumise korral. Samuti takistab riigitee kõrvale ladustatud raiematerjal riigitee kraavide ja riigimaa korralist hooldust ning riigile kuuluva transpordimaa niitmist.
- 1.5. 29.08.2024 edastas Transpordiamet OÜ Dagö Trade teavituse riikliku järelevalvemenetluse alustamisest, millega ühtlasi küsiti ka metsamaterjali ladustaja seisukohti ja vastuväiteid seoses riigitee kõrvale kaitsevööndisse ja osaliselt riigi transpordimaa kinnistule ladustatud metsamaterjaliga. Tähtajaks OÜ Dagö Trade oma seisukohti Transpordiametile ei esitanud.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 on avalikult kasutatav tee, kus teemaniku ülesandeid täidab Transpordiamet (EhS § 92 lg 6). EhS § 97 lg 1, 2 tuleneb, et teed peavad vastama nõuetele, tagatud peavad olema tingimused ohutuks liiklemiseks ja tee peab vastama tee seisundinõuetele (edaspidi TSN). OÜ Dagö Trade kuuluv hakkepuidu ning ümarpuidu materjal on ladustatud väga kõrgelt ja teele lähedale. Nimetatud tegevusega piiratakse liiklejate külgnähtavust. See on vastuolus tee seisundinõuete (edaspidi TSN, RT I, 15.07.2015, 13) üldiste seisundinõuetega - § 6 lg 1 p 4. Riigitee teemanikuna on Transpordiamet kohustatud TSN täitmise. Seega on käesoleval juhul vajalik nõuda omavalitsuselt ladustatud metsamaterjalide teisaldamist.
- 2.2. EhS § 70 lõike 1 kohaselt on ehitise kaitsevöönd ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks.
- 2.3. EhS § 70 lõige 2 sätestab ehitise (sh tee) kaitsevööndi üldised piirangud. EhS § 70 lõikest 2 tuleneb, et ehitise kaitsevööndis on keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist, selle korrakohast kasutamist, takistavad ehitise hooldamist ja muud seaduses sätestatud tegevused.
- 2.4. Kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70 lõige 3). Transpordiamet või Transpordiameti teehoolde lepingupartner ei ole andnud luba sellesse asukohta riigiteel nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 vasakule poole teed, tee kõrvale ehitise ehk tee kaitsevööndisse metsamaterjali ladustamiseks. Seega on OÜ Dagö Trade tegevus olnud ebaseaduslik ja tuleb nõuda rikkumise lõpetamist.
- 2.5. Sellist luba ei saaks sellesse asukohta tulenevalt liiklusohutusest ka anda, kuivõrd metsamaterjal on ladustatud riigiteest 3-4 m kaugusele, osaliselt riigitee alusele transpordimaa katastriüksusele ning metsamaterjali omanik ei ole mitmete kuude jooksul

näidanud huvi riigitee kõrval metsamaterjali ladustamisele kehtestatud nõuete täitmiseks või metsamaterjali riigile kuuluvalt katastriüksuselt ja riigitee kõrvalt tee kaitsevööndist eemaldamiseks.

- 2.6. EhS § 71 lõike 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 on avalikult kasutatav tee.
- 2.7. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 kaitsevööndi laius on 30 m ning riigile kuuluva riigitee aluse transpordimaa laius on kuni 8 m mõõdetuna riigitee välimise sõiduraja servast.
- 2.8. Kuigi riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 tee kaitsevööndi laius on 30 m, võib Transpordiameti hinnangul käesoleval juhul ladustada metsamaterjali ümber riigitee kõrvale kui tee ja ladustatava metsamaterjali vahel on tagatud vähim vaba vahemaa 20 m. Transpordiameti hinnangul on 20 m piisav vahemaa tee ja ladustatud metsamaterjali vahel selleks, et oleks tagatud riigitee ehk ehitise püsivus ning ei oleks takistatud riigitee hooldamine, oleks minimeeritud ladustamise negatiivsed mõjud sh ladustamise-, laadimise- ja hakkimistöodel lenduv praht ei risustaks riigiteed ja riigimaad ning on tagatud liiklusohutus ning juhtidele piisav külgnähtavus teelt.
- 2.9. Olevas ladustatud asukohas metsamaterjalide laadimistööde teostamise (sh puiduhakke valmistamise) korral paiknevad suured sõidukid ja inimesed teel, millised takistavad teelõigul liiklemist ning sunnivad liiklejaid tegema ohtu suurendavaid manöövreid st ettekavatsetuid möödasõite. Järelikult metsamaterjalide laadimistöödega suureneb teelõigul liiklusohut ja Transpordiamet ei saa teomanikuga täita oma kohustust tagada ohutu liiklemine st EhS § 70 lg 2 p 1 korrakohast kasutamist.
- 2.10. Nimetatuid ohte on võimalik maandada ajutise liikluskorraldusega. Liiklusmärke võib teele paigaldada teomaniku poolt väljastatud loal ja tingimustel (liiklusvälise tegevuse loa lisa alusel). Omavolilise liiklusmärkide paigaldamisega pannakse toime LS § 261⁴ järgi kvalifitseeritav väärtegu. Kuna metsamaterjalid on juba ilma loata ladustatud ja loata liiklusväline tegevus on tee pealt juba tehtud (rikkumine on aset leidnud ja oht on realiseerunud), siis tuleb nõuda edasiste rikkumiste toimepanemistest hoidumist.
- 2.11. Liiklusseaduse (edaspidi LS) § 7² lg 3 kohaselt või teed liiklusväliseks otstarbeks kasutada üksnes teomaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Antud juhul sellist kehtivat luba metsamaterjalide ladustamiseks ei ole väljastatud ja osaliselt on metsmaterjalid ladustatud riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee katastriüksusele ehk riigile kuuluvale transpordimaale. Nimetatud tegevusega on OÜ Dagö Trade rikkunud EhS § 70 lg 2 p 6. Samuti kasutab riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee katastriüksuse maad metsamaterjalide ladustamiseks õigusliku aluseta. Asjaõigusseaduse § 80 lg 1 kohaselt on omanikul nõudeõigus igaühe vastu, kes õigusliku aluseta tema asja valdab. Seega tuleb nõuda juba loata riigitee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist asukohta, kus selle

ladustamine kui ka edasised tegevused ei seaks ohtu liiklejate vara, elu ega keskkonda ning lõpetaks loata riigimaa kasutamise.

- 2.12. Hakkepuidu valmistamisel teel kaasneb negatiivne mõju: inimesed ja sõidukid teel suurendab ohtu, halveneb lenduva hakke tõttu nähtavus, risustatakse teekatet ja teeäärseid kraave, tõstuki käppadega võidakse kahjustada teed. Seega on tee kahjustamine väga tõenäoline. LS § 7² lg 1 kohaselt on keelatud teed kahjustada ja risustada. EhS § 70 lg 2 p 1 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud tegevused, millised ohustavad ehitist (antud juhul riigiteed).
- 2.13. Transpordiamet korraldab riigiteede hooldust. Nimetatud hooldustööde hulka kuulub ka riigitee katastriüksuse koristamine ja niitmine (ebaseaduslikult ladustatud materjal võib põhjustada teehooldemasinate kahjustamist). OÜ Dagö Trade poolt ebaseaduslikult riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 äärde ladustatud metsamaterjalidega takistatakse vajalike teehooldete tööde teostamist ja see on vastuolus EhS § 70 lg 2 p 4-ga. Seega on vajalik nõuda OÜ Dagö Trade-lt omavoliliselt tee äärde ladustatud metsamaterjalide teisaldamist ja teemaa koristamist-korrastamist.
- 2.14. Ehitusseadustiku § 130 lg 6 p 1 järgi teostab Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohalike teede seisundinõuete ja riigiteede kaitsevööndi, kasutamise ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.15. Riigitee omavolilise kasutamisega kaasneb otsene oht inimese elule, varale ja ümbritsevale keskkonnale. Korrakaitseaduse § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. Käesoleval juhul on ettekirjutuse koostamine metsamaterjali ladustajale ehk OÜ Dagö Trade vajalik, otstarbekas ja mõõdukas kuna puudub mõni teine sama tõhus, vähem riivavam meede eesmärgi saavutamiseks.
- 2.16. EhS § 133 alusel võib korrakaitseorgan rakendada juriidilisele isikule sunniraha ülemmääraga 450 000 eurot. Arvestades rikkumisega kaasnevat ohtu ja selle kõrvaldamisega kaasnevate tööde mahtu, on käesoleva ettekirjutuse hoiatusega määratud sunniraha suurus proportsionaalne.
- 2.17. Ettekirjutuse täitmise tähtaja määramisel arvestati, et rikkumise võimalus püsib kuni metsamaterjalid asuvad riigitee nr 12136 Puski-Kõpu-Ristna tee km 18,20 – 18,38 tee kõrval ja tee kaitsevööndis. Metsamaterjalide teisaldamise ja teeäärse ala korrastamise tähtaja määramise aluseks võeti aeg, milline oleks mõistlik aeg arvestades ladustatud metsamaterjalide kogust ja kaugust uue võimaliku asukoha suhtes. Seega on ettekirjutusega määratud täitmiste tähtajad põhjendatud, proportsionaalsed ja vajalikud eesmärgi saavutamiseks.
- 2.18. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi, leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine ja sellega kaasnev oht võimalikult kiiresti ning välistada edasiste rikkumiste toimepanemist.

Ettekirjutuse koostaja:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaimar Kukk

järelevalvespetsialist

järelevalve osakond

Kaimar Kukk

53328883, kaimar.kukk@transpordiamet.ee